ΤΟ ΒΗΜΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2012

Εκεί που στο παρελθόν οι δυτικοί αποικιοκράτες χρησιμοποιούσαν τα όπλα για να επιβληθούν, στις μέρες μας οι κινέζοι επενδυτές χρησιμοποιούν την ολοένα αυξανόμενη οικονομική τους δύναμη για να κατακτήσουν τον κόσμο. Το κινεζικό imperium του 21ου αιώνα χτίζεται μεθοδικά, με στόχο τα δεκάδες δισεκατομμύρια γουάν που επενδύουν διεθνώς οι «κόκκινοι καπιταλιστές» του Πεκίνου. Ενα δίκτυο κινεζικών συμφερόντων απλώνεται στον πλανήτη με στρατηγικές αγοράς: ενεργειακές πηγές, πρώτες ύλες, ακόμη και κυβερνητικά χρέη. Κολοσσιαία συμβόλαια υπογράφονται με προνομιακούς, ελέω κρίσης, όρους. Η κομμουνιστική Κίνα επιστρέφει στις αυτοκρατορικές μέρες της, όχι πια ως παρακμάζουσα αποικία αλλά ως κρατταιά ηγέτις. Ο μελλοντικός της «τιμονιέρης», ο νυν αντιπρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, πραγματοποίησε την περασμένη εβδομάδα περιοδεία στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρώπη. Η νέα Μεγάλη Πορεία δεν έχει στόχο, όπως εκείνη του «μεγάλου τιμονιέρη» Μάο Τσε Τουνγκ, το Πεκίνο και τη λαϊκή εξουσία, αλλά την οικονομική άλωση της Γης.

«Τρελός χορός» κινεζικών δισ. σε κάθε γωνιά του πλανήτη

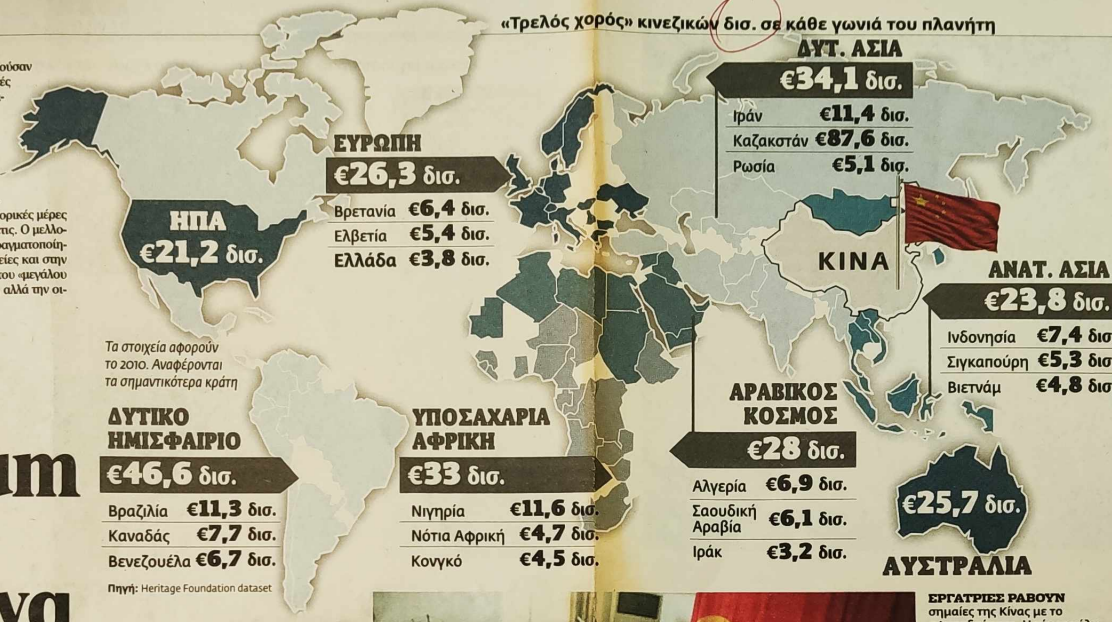

Τα στοιχεία αφορούν το 2010. Αναφέρονται τα σημαντικότερα κράτη

Πηγή: Heritage Foundation dataset

«Μεροκάματο» 30 λεπτά του ευρώ!

■ Κατά **12% αυξήθηκαν το 2010** (τελευταία χρονιά για την οποία υπάρχουν πλήρη στοιχεία) οι υπερήντιες επενδύσεις της Κίνας που δεν αφορούν κρατικά ομόλογα. **Στο ποσό-ρεκόρ των 23 δισ. ευρώ** ανήλθαν τα μεγάλα κατασκευαστικά συμβόλαια ξένων κρατών με την Κίνα.

■ **Το 40% των κινεζικών επενδύσεων** στην Ευρωπαϊκή Ενωση έχει πραγματοποιηθεί στην Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης – όλες τους αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας και πλήττονται από την κρίση.

■ **30 λεπτά** του ευρώ είναι συνήθως το μεροκάματο που πληρώνουν κινεζικές εταιρείες στη Λαική Δημοκρατία του Κονγκό. Στις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες της Αφρικής (Ζάμπια, Κονγκό, Σενεγάλη, Μορίσιους, Αιθιοπία, Νιγηρία, Αίγυπτος) τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται συστηματικά.

ΚΙΝΑ

Πώς χτίζεται το imperium του 21ου αιώνα

Στην πορεία του για την οικονομική άλωση του πλανήτη το Πεκίνο *χρησιμοποιεί την πεπατημένη των παλαιών αποικιοκρατών*

ΤΗΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΣΤΡΙΚΟΥ

Κανένα από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα δεν είναι αδιάφορο για τους κινέζους επενδυτές. Στον αναπτυσσόμενο κόσμο, το Πεκίνο εξασφαλίζει εξαιρετικά προσοδοφόρες συμφωνίες προμήθειας πρώτων υλών ή ενεργειακών κοιτασμάτων σε τιμές ευκαιρίας, επειδή δεν εξετάζει τη νομιμότητα των καθεστώτων ή το κατά πόσον αυτά σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ως αντάλλαγμα, το Πεκίνο προσφέρει συχνά τη διπλωματική του στήριξη σε ολιγαρχικές πολιτικές ελίτ και τη δημιουργία υποδομών.

Στον ανεπτυγμένο κόσμο δράττεται της ευκαιρίας της χρηματοπιστωτικής κρίσης και με την πληθώρα ρευστού που διαθέτει, πραγματοποιεί κολοσσιαίες επενδύσεις ακόμη και σε οικονομικά «σκληρονομισμένους» γίγαντες, όπως η Ομοσπονδιακή Γερμανία ή οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους: στα τέλη του 2009 υπήρχαν ήδη περισσότερες από 13.000 εταιρείες κινεζικών συμφερόντων εκτός των κινεζικών συνόρων, σε περισσότερες από 180 χώρες. Εκτοτε, καθώς αυξήθηκε κατακόρυφα η ανάγκη για ρευστότητα, οι Κινέζοι συνέχισαν να επενδύουν ολοένα και μεγαλύτερα ποσά, με ετήσια αύξηση της τάξεως του 12%.

Και ενώ ως το 2010 το Πεκίνο προχωρούσε με προσεκτικά επενδυτικά βήματα, έκτοτε άρχισε να αυξάνει σημαντικά τις επενδύσεις του, με την κύρια αύξησή τους να παρουσιάζεται στην Ευρώπη (102%) και στις Ηνωμένες Πολιτείες (74%) – πολύ περισσότερο από 6,7 οι αναπτυσσόμενες οικονομίες. Η οικονομική κρίση που ενέσκηψε, με τις κρίσεις χρέους πολλών χωρών της ευρωζώνης, έκανε πολλούς να μιλάνε για μια Ευρώπη ευάλωτη σε κινεζικές επενδυτικές «επιθέσεις».

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ της Κίνας και μελλοντικός ηγέτης της Σι Τζινπίνγκ παίζει μπάλα στο Δουβλίνο

Οπως όμως εξηγεί μιλώντας στο «Βήμα» ο υποδιευθυντής του Τμήματος Κινεζικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Νότινγχαμ Στιβ Τσανγκ, η Κίνα δεν πρόκειται να κάνει τον «σωτήρα της Ευρώπης» επενδύοντας μαζικά σε «τοξικά» κρατικά ομόλογα ευρωπαϊκών χωρών.

«Το πρώτιστο μέλημα του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος είναι πώς θα κρατηθεί στην εξουσία και γι' αυτόν τον λόγο δεν έχει την πολυτέλεια να φανεί εντός Κίνας ότι χρησιμοποιεί το κερδισμένα με ιδρώτα ρευστό των φτωχών Κινέζων για να ξελασπώσει τους πλούσιους Ευρωπαίους.

Γι' αυτό είναι μάλλον απίθανο να βοηθήσει στην επίλυση της κρίσης της ευρωζώνης ή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Απλώς οι Κινέζοι εκμεταλλεύονται τα οικονομικά δεινά ορισμένων χωρών της ευρωζώνης για να κάνουν φτηνές επενδύσεις» μας λέει.

Τα πράγματα όμως δεν είναι τόσο «πολιτισμένα» όσον αφορά τις κινεζικές επενδύσεις στην Αφρική. Εκεί ο όρος «νεοαποικιοκρατία» αποκτά κυριολεκτική σημασία. Συνήθως το Πεκίνο παρέχει χρηματοδότηση για τη δημιουργία υποδομών, όπως δρόμοι, λιμάνια και σιδηροδρομικά δίκτυα, και εργατικό προσωπικό, με αντάλλαγμα την άμεση εγκαθίδρυση προνομιακών σχέσεων, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν χαμηλότερες τιμές σε πρώτες ύλες, όπως πετρέλαιο, αλουμίνιο, χαλκό και ξυλεία, τις οποίες τόσο ανάγκη έχει η Κίνα για τη διατήρηση και την αύξηση της ανάπτυξής της, ή μερίδιο στις αφρικανικές πρώτες ύλες.

Η Κίνα διαθέτει και σημαντική στρατιωτική παρουσία στην Αφρική, όπου διατηρεί περισσότερους από 500.000 στρατιώτες, κυρίως για ειρηνευτικούς σκοπούς αλλά και στο πλαίσιο στρατιωτικών συμφωνιών, με τη μερίδα του λέοντος (200.000) να βρίσκεται στη Νότια Αφρική, αλλά και στις κυριότερες χώρες που προμηθεύουν την Κίνα με πετρέλαιο, όπως το Σουδάν, η Αλγερία, η Νιγηρία και η Αίγυπτος.

Επίσης, για να χαλυβδώσει τις σχέσεις του με ορισμένους αφρικανούς ηγέτες, το Πεκίνο τούς πουλάει όπλα, χωρίς να κάνει ερωτήσεις ή να ενδιαφέρεται για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα τους. Το Σουδάν, με τις πολυάριθμες σφαγές στο Νταρφούρ, η Ισημερινή Γουινέα, η Αιθιοπία, η Ερυθραία, το Μπουρούντι, η Ταντζανία και η Ζιμπάμπουε αποτελούν μόνο ορισμένα παραδείγματα χωρών που έλαβαν φορτία όπλων από την Κίνα –συχνά καταχωρισμένα επισήμως σαν... «αγροτικά μηχανήματα».

ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ ΡΑΒΟΥΝ σημαίες της Κίνας με το σφυροδρέπανο. Η νέα μεγάλη πορεία των κινέζων δεν έχει πια αυτό ως έμβλημα, αλλά το γουάν, που σε περίοδο κρίσης είναι πιο ισχυρό από τα όπλα

Εκτός συγκλονιστικού πολιτικού ή άλλου απροόπτου, σε «νούμερο ένα» θα αναδειχθεί ο νυν αντιπρόεδρος Σι Τζινπίνγκ μόλις αποσυρθεί ο Χου Ζιντάο το 2013

Ο «πρίγκιπας» και οι νέοι μάνατζερ του κόκκινου καπιταλισμού

Το 2013 ο πρόεδρος και γενικός γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας **Χου Ζιντάο** θα αποσυρθεί παραχωρώντας τη θέση του σε μια νέα γενιά μάνατζερ-ηγετών. Εκτός συγκλονιστικού πολιτικού ή άλλου απρόοπτου, σε μελλοντικό «νούμερο ένα» θα αναδειχθεί ο νυν αντιπρόεδρος **Σι Τζινπίνγκ**, ο επονομαζόμενος «πρίγκιπας», όπως αποκαλούνται οι απόγονοι των πρώτων επαναστατών, των συντρόφων του Μάο. Ο 58χρονος Σι θα διαδεχθεί τον Χου στην ηγεσία του κόμματος στα τέλη του 2012 και στην προεδρία της χώρας τον Μάρτιο του 2013.

Ψηλός και χαμογελαστός, ο Σι έχει σχεδόν «δυτικό» επικοινωνιακό προφίλ και εμφανίζεται πιο ανοιχτός σε οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Αυτό δείχνουν άλλωστε και η ως τώρα ζωή του, αλλά και το πρόσφατο ταξίδι του στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρώπη. Με μια κόρη που σπουδάζει στο Πανεπιστήμιο Γέιλ (χρησιμοποιώντας ψευδώνυμο για να μη γίνεται αντιληπτή η αληθινή της ταυτότητα), την ποπ σταρ σύζυγο **Πενγκ Λιγιουάν** και μια αδερφή που φέρεται να ζει μόνιμα στον Καναδά, δεν είναι περίεργο που παρακολούθησε έναν αγώνα μπάσκετ των Λέικερς, επισκέφτηκε τα κινηματογραφικά στούντιο του Χόλιγουντ και έφυγε παίρνοντας μαζί του αυτόγραφο του διάσημου βρετανού ποδοσφαιριστή **Ντέιβιντ Μπέκαμ**, που τώρα παίζει στην ομάδα Los Angeles Galaxy.

Παρ' όλα αυτά παραμένει πραγματιστής, προσγειωμένος και αδιαμφισβήτητα «κόκκινος» ως γιος του ήρωα της Μεγάλης Πορείας Σι Ζονγκσύν, ο οποίος αργότερα έγινε και αντιπρόεδρος της Κίνας. Πολλοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι δεν αναμένεται να αποδειχτεί πολιτικά φιλελεύθερος, ενώ η αυτοπεποίθηση και η σιγουριά που επιδεικνύει ο Σι στα ταξίδια του στο εξωτερικό δεν δείχνουν υποχρεωτικά μελλοντική προσέγγιση όσον αφορά τις διεθνείς σχέσεις. Χαρακτηριστική είναι μια φράση την οποία είπε σε ένα ταξίδι του στο Μεξικό το 2009:

«Υπάρχουν ορισμένοι καλοπροαίρετοι ξένοι που δεν έχουν τίποτε καλύτερο να κάνουν από το να ανακατεύονται στις υποθέσεις μας. Η Κίνα, πρώτον, δεν εξάγει επανάσταση, δεύτερον δεν εξάγει φτώχεια και πείνα και τρίτον δεν σας δημιουργεί προβλήματα. Τι άλλο υπάρχει να πούμε;».

Στη νούμερο δύο ηγεμονική θέση, εκείνης του πρωθυπουργού, τη θέση του Γουέν Τζιαμπάο πρόκειται να καταλάβει ο **Λι Κεκιάνγκ**, ο 56χρονος υπέραχος των ανοιχτών αγορών και νυν πρώτος τη τάξει από τους τέσσερις αντιπροέδρους της κινεζικής κυβέρνησης. Ο Λι ξεκίνησε την καριέρα του από την Κομμουνιστική Νεολαία και αναδείχτηκε σε κυβερνήτη της επαρχίας Χενάν στην ηλικία-ρεκόρ των 43 ετών.

Πέρα από τα δύο βασικά πρόσωπα της κινεζικής ηγεσίας, είναι ακόμη πολύ αδιαφανείς οι πολιτικές ζυμώσεις που διαδραματίζονται για να μπορεί κανείς να πει με σιγουριά ποιοι θα συγκαταλέγονται στα αφεντικά πέμπτης γενιάς του Πεκίνου. Παρ' όλα αυτά, ο **Γουάνγκ Γιανγκ**, κυβερνήτης Γκουανγκντόνγκ – μιας από τις σημαντικότερες επαρχίες της χώρας – και μέλος του πολιτικού γραφείου του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας, θεωρείται ένας από τους πλέον ανερχόμενους ηγέτες του 21ου αιώνα και πιθανότατα ο μελλοντικός αντιπρόεδρος των «νέων μάνατζερ» του Σι.

Πρότυπο οι ΗΠΑ

«Τα λεφτά του Πεκίνου δεν θα σώσουν την Ευρώπη»

ΓΟΥΕΝ ΛΙΑΟ: «Η Κίνα έχει υπάρξει πολύ διστακτική στο να επενδύσει σε ευρωπαϊκά περιουσιακά στοιχεία εν καιρώ κρίσης, γεγονός που αποτελεί ξεκάθαρη ένδειξη ότι δεν εμπιστεύεται πλήρως την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ενωσης ότι θα βγει από την κρίση»

Η πρόεδρος της εταιρείας πολιτικών, οικονομικών και επιχειρηματικών συμβούλων Longford και ειδική σε ζητήματα Κίνας Γουέν Λιάο μιλάει στο «Βήμα» από το Χονγκ Κονγκ και προειδοποιεί ότι η Ευρώπη καλύτερα να μην περιμένει ότι θα διασωθεί οικονομικά από το Πεκίνο.

■ ***Η χρηματοπιστωτική κρίση καθιστά την Ευρώπη πιο ευάλωτη σε κινεζικές επενδυτικές «επιθέσεις»;***

«Οι Κινέζοι κάνουν προσεκτικές, μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Δεν θα επενδύσουν απλώς για να κάνουν χάρη, αλλά επειδή πιστεύουν ότι η επένδυσή τους θα είναι προσοδοφόρα και θα ωφελήσει την Κίνα. Δυστυχώς, τουλάχιστον για την Ευρώπη, η Κίνα έχει υπάρξει πολύ διστακτική στο να επενδύσει σε ευρωπαϊκά περιουσιακά στοιχεία εν καιρώ κρίσης, γεγονός που αποτελεί ξεκάθαρη ένδειξη ότι δεν εμπιστεύεται πλήρως την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ενωσης ότι θα βγει από την κρίση. Συνεπώς, απαιτώνται οι Ευρωπαίοι που πιστεύουν ότι τα τρία τρισεκατομμύρια δολάρια που διαθέτει σε αποθέματα σκληρού νομίσματος η Κίνα θα σώσουν μαγικά την κατάσταση».

■ ***Οδεύουν οι Κινέζοι προς τη δημιουργία μιας νεοαποικιακής οικονομικής αυτοκρατορίας τον 21ο αιώνα;***

«Η διεθνής οικονομική παρουσία της Κίνας πιθανότατα θα μοιάζει με εκείνη των ΗΠΑ τα τελευταία 50 χρόνια. Οι εταιρείες θα γίνονται περισσότερο διεθνείς και αυτό θα αντανακλάται στην κινεζική πολιτική. Η διαφορά είναι ότι το Πεκίνο εστιάζει στην εξασφάλιση της προμήθειας πρώτων υλών. Οι κινέζοι αξιωματούχοι θεωρούν τη νεοεμπορική πολιτική ως το μόνο μέσο να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η κινεζική ανάπτυξη. Και καλό είναι να θυμόμαστε ότι ο μισός κινεζικός πληθυσμός, που είναι αγροτικός, *παραμένει σε καθεστώς φτώχειας».*

■ ***Πώς χρησιμοποιεί η Κίνα την αυξανόμενη οικονομική της δύναμη ώστε να επεκτείνει την επιρροή της μέσω ξένων επενδύσεων;***

«Η Κίνα βλέπει αναμφίβολα την αυξανόμενη οικονομική της δύναμη ως μέσο για να εδραιώσει την επιρροή της παγκοσμίως και να προωθήσει τις διεθνείς προοπτικές των εταιρειών της. Οι Κινέζοι παρομοιάζουν την προσπάθειά τους να κάνουν τις εταιρείες τους διεθνείς με αυτό που πέτυχαν οι αμερικανικές εταιρείες στα χρόνια μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν οι αμερικανικές πολυεθνικές άρχισαν να εξαπλώνονται σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι Κινέζοι όμως δεν περιορίζονται σε κατασκευαστικές εταιρείες όπως αρχικά έκαναν οι Αμερικανοί. Κινεζικές τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες και εταιρείες επενδύσεων σε κρατικά ομόλογα: αυτά αποτελούν την αιχμή του δόρατος της κινεζικής επενδυτικής προέλασης στην παγκόσμια οικονομία».